

RUSZAMY

W drogę... napisał przed niemal 95 laty dr Anzelm Lutwak, tworząc „Głos Prawa”.

Cóż dodać?

Na nową drogę przypominamy przedmowę do pierwszego zeszytu „Głosu Prawa” z 1924 r. Czasopismo Instytutu Allerhanda nawiązuje tym do tradycji miesięcznika prawniczego redagowanego przez adwokata dr. Anzelma Lutwaka. Ten niestrudzony i twórczy jurysta, a przy tym posiadający rzadki dar opisywania rzeczywistości prawniczej, już w 1910 r. podjął próbę założenia we Lwowie czasopisma dla adwokatów i nazwał je „Palestrą”. Inicjatywa nie zyskała wtedy dostatecznego poparcia w środowisku. Po okrzepnięciu wolnej Polski dr Lutwak wrócił do idei czasopisma tworzonego dla i przy współudziale praktyków prawa i uczonych jurystów. Kilka miesięcy wcześniej nazwę „Palestra” zajął mu adwokat warszawski Stanisław Car – potem znany jako czołowy prawnik Marszałka Piłsudskiego i obozu sanacyjnego – tworząc w stolicy miesięcznik adwokatury stołecznej. Lutwak wymyślił więc szerszą formułę – „Głos Prawa”, której dodatkowym wzmocnieniem był cytat z Heraklita z Efezu: „Lud walczyć musi o prawo, jak o mury miasta!”. Czasopismo stało

się jednym z najważniejszych, a z pewnością i najwyraźniejszych czasopism prawniczych Polski międzywojennej. Miało profil autor-ski, a wśród publikujących znajdowali się najwięksi uczeni juryści i praktycy polscy. Redaktor dbał też o przedrukowywanie polskich wersji ważnych opracowań prawników zachodnich (szerzej w artykule o Anzelmie Lutwaku i jego „Głosie” w następnym zeszycie).

Jednym z najaktywniejszych autorów „Głosu Prawa” był prof. Maurycy Allerhand. Tylko jemu redaktor Lutwak zadedykował w całości specjalny zeszyt „Głosu Prawa”, podkreślając tym znaczenie prof. Allerhanda dla miesięcznika (nr 6-8 z 1938 r.).

W 2009 r. utworzyliśmy fundację o profilu prawniczym – Instytut Allerhanda, którego patronem jest prof. Maurycy Allerhand. Jednym z fundatorów Instytutu był zmarły w tym roku (3 kwietnia 2018 r.) dr Leszek Allerhand – wnuk patrona Instytutu. Pozostali fundatorzy to: prof. Grzegorz Domański, prof. Stanisław Sołtysiński, Michał Bobrzyński oraz niżej podpisani.

W pierwszych latach Instytut był współwydawcą czasopisma założonego jeszcze w 2007 r. we współpracy z wydawnictwem C.H.Beck – „HUK. Czasopismo Kwartalne Całego Prawa Handlowego, Upadłościowego oraz Rynku Kapitałowego”, redagowanego przez Arkadiusza Radwana. Łącznie ukazało się 9 zeszytów – do dziś cenionych w literaturze. Niestety w 2010 r. wydawanie czasopisma zostało zawieszone.

W kolejnych latach w Instytucie Allerhanda podejmowaliśmy kwestię utworzenia stałego czasopisma. W „Oficynie Allerhanda” wydawaliśmy prace zbiorowe, a nawet monografie. Idąc z duchem czasu, uruchomiliśmy także serię „Allerhand Working Papers” – publikacje rozpowszechniane w wolnym dostępie, umożliwiające szybkie włączenie do dyskusji naukowej wyników najnowszych badań pracowników Instytutu i osób związanych ze „środowiskiem Allerhanda”. Dotychczas w tej serii ukazało się kilkanaście publikacji. Wiele z nich jest dostępnych w międzynarodowych repozytoriach, takich jak SSRN, ResearchGate czy Academia.edu. Jednak dopiero rok 2018 – 150-lecie urodzin patrona Instytutu oraz inne ważne przyczyny, o których nie czas pisać – zaowocowały zmaterializowaniem się zamysłu.

Nawiązujemy do „Głosu Prawa”, wydawanego w latach 1924-1939, oraz do „HUK”-a, wydawanego w latach 2007-2010, a także do licznych publikacji eksperckich, naukowych i pokonferencyjnych wydawanych przez Instytut Allerhanda. Tworzymy czasopismo otwarte na wszystkich prawników, w którym – mamy taką nadzieję – będzie spotykała się teoria z praktyką, historia ze współczesnością, prawo z ekonomią.

„Głos Prawa” Allerhanda nawiązuje do najlepszych tradycji „Głosu Prawa” Lutwaka i „HUK”-a Radwana, czerpie z doświadczenia „Palestry” (lat 2005-2018), ale proponuje własną formułę czasopisma otwartego.

Każdy zeszyt posiada kilka stałych działów. Pierwszy (*Opera*) zawiera najobszerniejsze i – w naszym zamyśle – najważniejsze materiały, czyli studia i artykuły problematyczne. Następny (*Sententiae*) to przeglądy orzecznictwa trybunałów międzynarodowych i krajowych i glosy. W dziale *Fontes* zamieszczamy opracowane przedruki wyselekcjonowanych ważnych opracowań z „Głosu Prawa” Lutwaka – w zeszycie pierwszym jest to artykuł Rafała Lemkina z 1933 r., w którym sformułował postulat wprowadzenia międzynarodowej konwencji, która kryminalizowałaby i penalizowałaby zbrodnie barbarzyństwa i wandalizmu – z nich powstała potem koncepcja „zbrodni ludobójstwa”. W dziale *Res Gestae* zamieszczamy z kolei opracowania historyczne, w tym autorski leksykon wybitnych jurystów i ekonomistów polskich. Kolejny dział to materiały drobniejsze, w tym recenzje oraz felietony i eseje (*Miscellanea*). Ostatnie działy (*Panopticum* i planowany *Votum Separatum*) to autorskie eseje i felietony.

Wierzmy, że oddawane środowisku czasopismo prawnicze stanie się ważnym „Głosem”. Głosem, który nie zamknie się w ciasnych ścianach, ale będzie brzmieć w wolnej przestrzeni, przyczyniając się do budowania poczucia prawa i wzajemnego szacunku, mając przed sobą postulat walki o prawo/wolność, jak o mury miasta. Walka o prawo jest obroną, a nie atakiem – wszak wolność posiada zasadnicze ograniczenie, a jest nim wolność drugiego.

W grudniu 2018 r.

Arkadiusz Radwan, Adam Redzik, Wojciech Rogowski